

Szerkesztési iroda:

Főter, takarékpénztári épület 2-dik emelet
hová e ap szellemi részét illető közlemények inté-
endők. Bérmentetlen levelek csak ismert kezekről
fogadtnak el.

Kiadói hivatal:

Rétty Lipót könyvnyomdai irodája

(főter 8-ik szám, Ackermann-féle ház), hová e lap
anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, ki-
adásai körüli panaszok, hirdetések), bérmentesen
intézendők

ALFÖLD.

POLITIKAI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egyeslet hivatalos közlönye.

Megjelen: vasárnap, szerdán és p.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordva:	Vidékre postán küldve:
Egész évre . . 10 frt —	Egész évre . . . 12 frt
Fél évre . . . 5 „ —	Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . 2 „ 50 „	Negyed évre . . . 3 „

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit-sor egy-
szeri hirdetésénél 6, és minden következőnél 3 ujkr
számítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beigta-
tásánál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. —
Bélyegdíj külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos
petit-sor 15 ujkr.

Az aradi gazdasági egyeslet igazgató választ- mány tagjai

Aradon a városház tanácsstermében f. hó 13 án, vasár-
nap, reggel 9 órakor tartandó igazgató választmányi
ülésre az elnökség által tisztelettel meghívtnak.

Kopcsányi József,
jegyző.

Arad, május 8.

(T.) A válság, melynek Ausztria elébe megy, oly rendkívüli bekövetkező esélyekkel lehetend kapcsolatban, mik nem ok nélkül foglalkoztatják már huzamos idő óta a birodalom népeit s azok közt kiválóan Magyarország fiait. Más kormány, ha az állam es becsület szava a harczterre szólítja, belügyeit népeivel, mint gondos s előrelátó családapa háznépével, mindkettőt megnyugtató módon rendbehozza, a létezett viszályt elintézi, s ha netán a komoly percz előtt voltak is surlódások, nézetkülönbség és viszályok, fenyegető veszély kitörése előtt kölcsönös méltányosság és a jogok tiszteletben tartása által azokat az önfentartás érdekében kiegyenlíti. — De nekünk magyaroknak, fájdalom, páratlan helyzetünk. Érezzük, hogy minden a birodalmat érendő csapás közvetett s közvetlen hatását nagy mértékben mi is érezni fogjuk, tudjuk, hogy az ily alkalomkor a népekre háruló vér- és pénzáldozatok aránylagos oroszlány-része nekünk kijut; de fáj tudnunk, hogy az államtestünkhez már oly rég óta kulancsként tapadó provisoriumtól még mindig nem bírva menekülni, rendetlen belügyeinktől bénított nemzeti erőinket nem bírjuk azon öntudatos s az ellenre nézve oly imposant súlylyal a birodalom kültekinvényének mérlegébe vetni, mint azt a belül megnyugtatót s rendes viszonyok közt hősködött dicső magyar nemzet a birodalmat fenyegetett vész idejében még mindig kimutatta. — Fáj nekünk nézni, mint kénytelen a haza legjobbjai s legengesztelőbb hajlamu képviselőiből álló országgyűlés hónapokon át eredménytelenül foglalkozni, beszorítva az ugynevezett közös ügyek prokrustes ágyába, melyben, ha a kormányférfiak eddig ellenében túluralomra vergődött nézetei az állam érdekének és viszonyok hatalmánál fogva meg nem változnak, a magyar nemzet nyugalmat és elégtételt sohasem érezend, — mint várja e szegény „multat és jövőt megbűnhődött” nemzet a jó akaratu fejedelem intentioi ellenére, mindeddig hasztalan alkotmányos megnyugtatótatás azon értelemben, mint azt az 1848-ki fejedelmileg elismert és szentesített törvényeinkben egyedül kifejezve látjuk.

Számtalanszor mondottakat ismételnénk, ha újra fölemlitenők, hogy egy meggyöngített, elszegényült Magyarországgal Austria nagyhatalmi súlyedése csak idő kérdése. Találón mondja b. Eötvös: „Ha az 1849-ki katastrofa után a magyar kérdés törvényes alapon szerencsésen megoldatik, ha az alkotmányos élet megerősödhetik a monarchia mindkét részében; ha a monarchia a századok alatt sikeresnek bizonyult természetes dualistikus alapon megszilárdul: anyagi és erkölcsi erődben gyarapodva, oly tekintélyben állana jelenleg a birodalom a külföld előtt is, mely ellenében egy Bismark gögös föllépése bizonyára a merő lehetlenségek közé lenne sorozható. Azért Schmerling bukásában nemcsak hazánk, de az egész birodalom sebb jövőjének hajnalát üdvözlöttük, remélvén, hogy a helyét elfoglalt kormányférfiak belátván Magyarország hogyanlétének az egész birodalomra nézve életkérdését, ausztriai szempont s érdekből is Magyarországnak buzgóan megnyitják alkotmányának kaján ellenei által bedugott forrását, mely által erősítve, s üde életre serkentve, a birodalom biztonsága s jólétének ismét bevehetlen erődjét képezhesse. — Nem mondjuk, hogy teljesen csalódtunk, ez valótlan állítás lenne; de azon végtelen lassu, vontatott, fárasztó modor, mely ugyszólva, cseppenként alvárogatja az alkotmány-szomjas nemzet al-
hébe a törvény forrásának nedűjét,

kalmass-e különben oly nagylelkűen hálás népet azon lelkesedésre ragadni, mely királyával egyesülten egy félvilágot tisztelet s hódolatra kényszerít. Ha valaha, most kötelessége az Uralkodót tanácsló államférfiaknak a nemzet valódi érületét s reményeit kielégíteni, most, midőn a bekövetkező vész perceiben ismét annyi áldozatot fognak tölteni az összes birodalom érdekében követelni, midőn a magyar kegyetlenül megrongált anyagi helyzetében is újra éltet s vért kész leend Fejedelme szavára áldozni. Valóban ily nemzet csak megérdemli, hogy ősei vérével megszentelt alkotmányát ne bántás, oly nemzet mely oly példátlan készséggel szokta megadni a Királynak, mi a Királyé, csak adják meg az Országnak is, mi az Országé!

Pest, május 7. Egy „Manifestum a népekhez” fog, ha a „végső szükség” kívánja, megjelenni. Egy gráti lap levelezője, annak leendő tartalmáról következőket írja: A manifestum behívja az országgyűléseket, a kormány minden egyes országgyűlés elébe egyformán hangzó előterjesztéseket teend azon helyzettől, melybe sodortatik a birodalom kül ellenektől, kik a birodalom megaláztatását s megrövidítését tüzték ki céljukul; egy a birodalom képviselőit egybelependő közegnek újabb kötelező biztosítása, kitűnő helyet foglalna el a föl-
hívásban; a magyar országgyűlésnek fontos engedmények tételnek, mik az okmányban megjelöltenek; továbbá a katolikus egyház méltóságai irányában ki fog a várakozás fejeztetni, hogy a gazdag egyházi alapokból a közjónak megfelelő áldozatok fognak hozni. E pontok képeznek külvilágot az Ausztria népeire intézendő fölhívásnak, s az e feletti tanácskozmányban különböző politikai színezetű államférfiak lennének résztvevők, úgy hogy e fontos historiai okmány végleges szerkesztésében nem csak a korona jelenlegi tanácsát képező ministerek, de oly férfiak is, kik más időkben az állam vezérlete körül magoknak érdemeket szereztek, az eszmében, melyből a kormány e nagy fontosságu lépése kiindul, egyesül-
nének.

A házszabályok átdolgozására kiküldött bizottság is megtartá f. hó 4-én első összejövetelét a magyar akademia kistermében; az értekezlet ez alkalommal bizottmányi elnökül Ghicz Kálmán, jegyzőül Királyi Pál képviselőket megválasztván, a bizottmányt alakultnak nyilvánítá. Hogy a küldetése szerinti tárgyalásokat sikerrel kezdhesse meg, s folytathassa, szükségesnek tartott előbb azon tanácskozási sorrendet állapítani meg, mely a munkát alapjául szolgáló főelveket foglalná magában. Ezen sorrend kidolgozására egy albizottmányt küldetett ki, melynek tagjaiul Csenger Antal, b. Eötvös József, Kemény Zsigmond, Tisza Lajos és Zichy Antal választattak. Mihelyt ezen albizottmány munkálatával készen lesz, meg fognak kezdeni a bizottmányi érdemleges tárgyalások is.

— A közös-ügyek bizottmányából megválasztott 15-ös albizottság máj. 5-én tartotta első tanácskozmányát. Az ülésnek különös érdeket kölcsönzött Deák Ferencz nyilatkozata, hogy az ugynevezett májusi programot még ma is feuntartja. Miután Deák az ez ügybeni nézeteit elmondta volna, elhatározták, hogy az albizottmány egyes tagjai a közös ügyeket érett megfontolás alá vegyék, s különösen a fölött jöjjenek tisztába, mely ügyek tartoznak alap törvényeink s a practica sanctio szellemében a közös ügyek keretébe, s melyek, tekintve a közös érdek a körülmények kifejlődését, sorozandók azokhoz. A legközelebbi ülésben, mely valószínűleg jövő hétfőn leend, e kérdések tárgyalása kezdetét veendi.

Politikai helyzet.

Arad, május 8.

(T.) Ha még akadnak oly jóhiszeműek, kikben Rouher miniszternek a francia törvényhozó-testületben a helyzetre nézve elmondott beszédje a béke reményét még táplálni képes, azokat a francia kormány nem sokára napfényre kerülendő tettei irtalmatlanul ki fogják jósá-
nitni. Rouher beszélt, a hogy Napoleon — parancsolta, vagyis a mint egyelőre a nagyobb részt a francia képviselők előtt beszéltetni jónak látndott vagy mondatolt van a francia császár 1852. decz. 2-ka óta be-
egy nagyhatalom volt: hogy Olaszország nem fogja szédjének yta gyűlölettel megaláztatni igekezknek, kik Ausztriát, van-e bíró, ki egyhamar részrehajlatla-
el dőlönthesse, hogy ki volt a támadó? S van-e köny-
nyebb valami a napoleoni politikában, mint Ausztriát bár-
mikor a támadás vádjával illetni? Képzeltet-e, hogy az

olasz kormány ily óriási költséges hadkészfűletekhez fog, ha előbb a Tuillériák urával bizonyos eshetőségekre nézve meg nem egyezik?

Különös játéka a sorsnak, hogy azon nap, midőn Rouher oly megnyugtató közléseket tesz, ugyanazon napon a porosz király összes hadseregét hadi lábra állítja, Frigyes Károly porosz kir. herceg a hadsereg főparancsnokává neveztetik ki, Sorau Sléziában a porosz, Pardubitz Csehországban Benedek thrszernagy, az osztrák had főparancsnokának főhadiszállásul jelöltetik ki, Albrecht főhg, mint az olasz csapatok vezénylője, Veronába utazott, szállító közlegeink éjjel nappal hadi szereket és katonákat röpitenek éjszak s dél felé, s az mind azóta, mióta Rouher oly megnyugtatólag nyilatkozott s a congressusi hírek ismét lábra kaptak.

„Olaszország kötelezi magát Ausztriát meg nem támadni.” Mióta e kötelezést a távirda a szélrózsa minden irányában enyhítő balsamul elröpitette, az olasz kamarákban, az utcákban, a színházakban folytonos „éljen Olaszország, éljen a háboru, éljen Garibaldi!” hangzik, nép és katonaság lelkesülten ölelkezik, Olaszhon leányai s asszonyai Garibaldi leányának elnöklete alatt a leendő sebesültek ápolására egyeletet alapitnak, az ország egyeteméből 8000 tanuló legiőt szervez, csupán csak azon czélra, hogy „Olaszország Ausztriát meg ne támadja.” — Az olasz békeszeretet jellemzéseül, közöljük a bécsi félh. „Wiener Abendpost” következő sorait is: Egy olasz hadi terv szerint, mely a Prim tük jelenlétében tartott minisztertanácsban fogadtatott el, az olasz hadsereg négy nagy hadestre osztatik: egy a déli tartományokban, egy a Pó és Mincio mellett, kettő Velence ellen fog működni a hájjáddal együtt. Ha Velencét bevették, ez lesz a hadmüködési alap, a hadtestek egyike a várakat fogja sakkban tartani, másik az osztrák birodalomba, egyenesen Bécs ellen hatolni, (!) míg ugyanakkor Garibaldi, a rendes csapatok által gyámolított szabadesapataival valamely ponton szárazra lépne és — Magyarországon fogna működni (?). E terv kidolgozásánál az ausztriai se-
reg ellenállása — jegyzi meg a „W. A.” — tekintetbe sem vétetett.

Különben nem egyedül mi vagyunk, kik a háborut kikerülhetlennak tartják. Pulszky Ferencz legújabb ezt írja a „P. Hetilapnak”: Akár hiszik, akár nem, mégis igaz, hogy két-három hét múlva megkezdődik a háboru. Megkezdődik pedig: mert az olasz kormány kívánja, s egyetértve a porosszal, szántszándékkal Ausztria morális tyukszemére akar hágni, hogy az kezdje a háborut, mert nem akarja maga az első ágyut elsütni. És kívánja a háborut, mert nemcsak Poroszországgal, hanem a Tuillériákkal is egyetért, hiszen a francia császár az, ki az egész játékot előre elrendezte, s hol Bismark grófot, hol La Marmora örgrófot tölja előre. Ezt aztán Bécsben nem fogják hinni, mert a hivatalos tudósítók Párisból másképp tartják, sőt bizonyos, hogy Drouyn de Lhuys külügyminiszter maga sem hiszi a háborut. Csakhogy egy pár évvel ezelőtt is ugy volt, gróf Walewskij akkor szintén nem hitte a háborut, s mégis megtörtént. Megjegyzem pedig, hogy a mit irtam, azt nem combination szerint, hanem positiv tudomásom alapján irtam, a legközelebbi jövő igazolni fogja szavaimat, s bebizonyítani, mily kevés haszna van a hivatalos diplomatiának oly világban, hol a hazugság és szemfényvesztés napirenden vannak.

Szászország, mely Poroszországot nyíltan a szövetségi gyűlés bírói széke elé idézte, (lásd külf. rovatunkat) csakugyan első áldozatja lesz a porosz szuronyoknak. Egy legújabb távirat szerint Schack porosz tük fog a már föllállított csapatokkal Szászországba bevonulni. — Frigyes Károly kir. hg nevezetett ki az Ausztria ellen harczolandó hadak főparancsnokává.

Mint egy rajnai lap írja: az összes francia hadsereg hadilábra állittatik.

Országgyűlési tudósítások.

Pest, május 7.

A képviselőház ma ismét tartott ülést, s ebben, a jegyzőkönyv hitelesítése s néhány iromány bejelentése után, gr. Andrássy Gyula első elnök, ki ma az elnökséget vitte, felolvastatta a jelentést, melyet készített volt a maga s a főrendi ház elnökének eljárásáról, a második felirat átadásáról s Fel-
nek, mind ő felség-
retes lévén, eze a ház, mint felolvasottakat, tudomásul vette. k Károly második alelnök szintén tett jelentést, a s társai eljárásáról a Vörösmarty-szobor leleple-
ási ünnepélyre Székes Fehérvárott történt megjelenésük tárgyában. Mondá, mikép a leleplezés valódi nemzeti ünnephez illetőleg ment véghez, jelenti a szobor-bizottmány köszönetét az iránt, hogy a ház magát az ünnepély alkal-
mával testületileg képviseltette.

Ez után a 12-es bizottmány részéről Horvát Boldizsár tett jelentést, mely jelentésben a még hátralévő, eddig még nem választott 3 bizottmány megválasztása ajánlatik. A jelentés kinyomtatása elrendeltetvén, Deák Ferencz felszólal, s megjegyzi, mikép a ház minden dia

cussio zélkül elfogadhatja a bizottmány ajánlatát, vagyis az új bizottmány megválasztását, csak e választásra kellene napot kitűzni; s e tekintetben azt gondolja, hogy miután előleges tanácskozássra 3 nap elegendő lesz, csütörtökön pedig ünnep, tehát szombaton adatának be a szavazatot. Így fog történni.

Az állandó igazolási bizottmány előadójának jelentése kerülve most elő, ennek folytán S i k l ó s s y K á r o l y, mint hogy az ellene benyújtott panaszok okadatoltaknak nem találtattak, a ház által egyhangulag igazoltatott!

Most jelenté elnök, hogy a kérvényi bizottmány is bevégezett már néhány tárgyat, s ezekről kíván jelentést tenni; határozzon tehát a ház e jelentésnek napi rendre tüzetéséről. A legközelebbi ülésre tüzetett ki.

Bónis Samu felszólalása, hogy a kérvényi bizottmány, mint minden hónapban szokás, alakíttassék ismét újból, — elhangzott.

Szerémmegye új kérvénye, mely most a szerb congressus határozatainak másolatát is magában foglalja, G h y e z y K á l m á n indítványára a nemzetiségi és közoktatás-ügyi bizottságoknak adatott ki, hogy egymás közt érintkezésbe tevének magukat, az ügyről a ház elé javaslatot nyújtsanak be.

Más tárgy nem lévén, az ülés eloszlott.

Legközelebbi ülés szombaton.

Az aradi iparosok ápril 2-iki tanácskozási nyában megválasztott bizottság javaslata az ipar előmozdítása érdekében teendő előterjesztésre.

(Válasszul a pesti iparosoknak f. év márczius haváról kelt főlhívására.)

(Folytatás.)

II.

Azon főbb teendők, melyek elintézését a helybeli iparosok az iparviszonyok javítása czéljából az országgyűléstől kérelmezik.

Ha áttekintjük azon temérdek teendők sorát, melyek a hazai ipar megmentésére, fejlesztésére és fölvirágoztatására mulhatlanul szükségesek, mindennek előtt azon igazságt árul elénk, hogy Magyarország éltető lelke, léte alapja a független alkotmányosság és politikai szabadság, s hogy ezen alap nélkül, minden, bár ö n n ö n m a g á b a n véve a legjobb intézmény, üdvös eredmény nélkül marad. A hazai ipar sem fog emelkedhetni s fölvirágozhatni, ha helyre nem állíttatik az alkotmányos önkormányzat, s nem biztosíttatik kellően a politikai szabadság.

Ugy szinte nyivánvaló igazság, hogy a társalom egésze rendszeres organismust képezvén, az egyes munkakörök lényeges kölcsönhatásban vannak, s ha az egyik elnyomatik, vagy satnyulásnak indul, megérzi ezt a többi is. Különösen mondhatni ezt az iparról, mely csak akkor emelkedhetik, s csak akkor indulhat virágzásnak, ha a mező gazdaság s a kereskedelem szinte fejlettebb fokra emelkednek. E miatt anyagi életünk előmozdítására valamennyi munkakör fejlődését és emelkedését kell előmozdítani czélszerű intézkedések és eszközök által.

Az ipar emelése tekintetéből különösen kiemeljük a következő országgyűlési intézkedések szükségességét:

a) Egy, viszonyainknak megfelelő ipar-törvény.

Miután a czéhrendszer régi alakjában, többé a czél-nak meg nem felel, s így fönn nem állhat, mulhatlanul szükséges egy, viszonyainknak megfelelő ipartörvény. Nem lehet föladatunk ezen ipartörvényre nézve részletes javaslatokat nyújtani, csak néhány elvet érintünk meg, melyek alkalmazását ezen ipartörvényben mi czélszerűnek vélünk.

Szerencsénk volt már fölemlíteni, hogy mi a szabadságnak határozott hívei vagyunk. Azonban a szabadságot csak eszköznek tartván emberiségi és honpolgári hivatásunk betöltésére nézve, mindenekelőtt tényleges viszonyainkat ohajítjuk figyelembe venni, s azok alapján határozni meg a szabadság azon mértékét, mely nekünk, viszonyaink közt, legjobb eszközül kínálkozik czéljaink elérésére. A czél, mely szemeink előtt lebeg, általán véve a hazai ipar lehető fölvirágoztatása, s ezzel lényegesen összefüggőleg a hazai iparosok állapotának javítása. Hogy e czélnek tényleges viszonyaink közt a föltétlen iparszabadság meg nem felel, azt az 1859. deczemb. 20-ról kelt ausztriai ipartörvénynek hatásai eléggé bizonyítják. A föltétlen iparszabadság tehát viszonyainknak meg nem felel, a czél: iparunk előmozdítását nem eszközözi, sőt annak kártékonyan hat; ennél fogva kutatnunk s alkalmaznunk kell azon föltételeket, melyeket viszonyaink czélszerűeknek, sőt szükségesnek bizonyítanak.

Véleményünk szerint ily föltételek lennének: 1. A tanulóknak (vulgo: inasnak) lépő növendék legalább irni, olvasni tudjon. — Hogy önálló iparosá (mesterre) lehessen valaki, ki kell mutatnia. 2. hogy az illető mesterségét rendszeresen kitanulta; 3. hogy bizonyos évekig vándorolt; 4. hogy nagykorú. Az önálló iparüzletre ki van terjesztve az ugyanazon iparczikkekkel való kereskedés is.

Azt épen nem látjuk czélszerűnek, hágy, mint most az ausztriai többször idézett ipartörvény szerint történik, csupán a politikai hatóság köréhez tartozzék az iparrendelvényeket kiadni. Erre, valamint általán az iparügyekben részt közvetlen, és valint közvetett min. egyéb intézkedésekre nézve a következő véleményünk terjesztjük elő:

A külön czéheket, mint már többször említettük, többé nem tartjuk czélszerűeknek, de a testületi intézvény és szellem fönttartása nézetünk szerint mulhatlanul szükséges. Mivel pedig az iparosok között lényeges és szoros kölcsönösség létezik, azért természetesnek látjuk, hogy az iparosok általán véve mind szorosabb kapcsolatot által egy testületben egyesítve legyenek. Ez akként lenne eszközölendő, hogy valamely város önálló iparosai kivétel nélkül egy szerves, egységes testületet képezzenek, mely testületnek az illető helyen iparjogot nyert minden iparos tagja lenni tartozik. Miután saluhe-

lyeken s némely mezővárosokban kevés iparos létezik, több falu vagy község iparosai képeznének az illető vidéki viszonyok kívánta felosztás szerint egy ily önálló iparos testület. E testület rendes szervezettel birna, közgyűléseket tartana, s némely tárgyak fölött döntőleg határozná. Ezen iparos testületek a maguk kebeléből, bizonyos időtartamra, pl. 3 évre egy, meghatározott számú tagokból álló bizottmányt választanának, mely bizottmányt ipartanácsnak lehetne nevezni. Ezen ipartanács intézné közelebből az ipart érdeklő dolgokat; ez volna fölruházva, a mennyiben tudniillik fönnmaradna, azon hatáskörrel, mely előbb a czéheket illeté. Ennek színe előtt, s illetőleg ez által szabadíttatnának föl a tanulók; ez adna véleményt a hatóságoknak egyes iparkérdéseknél, s névszerint az iparrendelvények, iparjogok a hatóságok által egyedül ezen ipartanács véleményezése folytán és alapján adatnának meg a kérelmezőknek; ez gondoskodnék az iparosok jótékonyági ügyeiről, pl. beteg segédek mikénti ellátásáról, a vándorlók netán szükséges segélyezéséről; ez egyenlitené ki békebiróságkép a mesterek és segédek vagy tanulók közti netán fölmért egyenetlenségeket. E tanács lenne felügyelője s előmozdítója a specialis ipariskoláknak, stb. — Az említett iparos testület különben nem zárja ki azt, hogy az egyes külön iparágak képviselői e testület albizottmányait ne képezzék. — Az ily iparos testületek, melyek az ország minden iparosait magukban foglalnánk, nem zárják ki azt sem, hogy egyes vidékeken saját, a kereskedelmi kamarától független iparkamarák állíttassanak föl.

b) Czélszerű és kellő számu iskolák különösen az iparosok számára.

Hogy iskoláink czélszerű szervezése, s különösen a gondoskodás arról, hogy az iparosok számára is legyenek kellő képzőintézetek, mulhatlanul és sürgetően szükséges, azt senki kétségbe nem vonhatja. Nem bocsátkozunk a tanügyi szervezésének tüzetes taglalásába, s csak az alsóbb foku oktatásra nézve terjesztjük elő némely véleményeinket.

Miután a leendő iparos ifju már kora éveiben kénytelen bevégezni a rendes iskolázást, hogy még jókor hozzáfoghasson az iparág gyakorlati megtanulásához is, oly iskoláknak kell létezniük, melyek gyakorlati tanmóddal néhány év alatt egy teljes tankört befejeznek. Ilyenekül legezlszerűbbeknek mutatkoznak a „polgári iskolák” neve alatt ismeretes tanodák. De ezen tanodákkal kapcsolatosan az elemi iskolákat is ugy kellene szervezni, hogy azok kevés év alatt befejeztessenek.

Végtelenül hasznosak továbbá a már gyakorlatban levők számára az ugynevezett iparos esti iskolák, melyekben nevezetesen az ipartudományok is előadtnának. A vásárnapi iskolák tulajdonképp arra volnának legalkalmasabbak, hogy azokban az ipar újabb vívmányai, a javítások, fölfedezések adatnának elő alkalom és szükség szerint gyakorlati példák kál. Az iparos iskolákban egyik főgond fordítandó a rajztanításra.

(Vége következik.)

Törvény 1866. május 5-ről,

érvényes az egész birodalomra, a lombard-velencei királyság kivételével, az 1 fto s 5 fto s a. é. bankjegyeknek az állam-kincstárra átvételére vonatkozólag.

Az államnak oly helyzetbe tétele végett, hogy a különbnyodalmak s háborui fenyegetések által emelkedett pénzügybeni igényleteknek oly módon elég tétessék, hogy egyrészlől népeimre az adó terhek növekedése ne neheztüljön, s hogy másrészlől a szilárd országos pénzérték előkészítésében nagy pénzügyi s népgazdasági áldozatokkal kieszközölt eddigi sikerek lehetőleg föntartva maradjanak, — az államigazgatóság s a kiváltságos ausztriai nemzeti bank közt 1863. január 3-án kötött egyezmény 9. §-sára vonatkozóan, — a miniszteri tanács ki-hallgatása után, s 1865. szept. 20-ról kelt nyiltparancsom alapján rendelem, a mint következik:

I. A nevezett egyezmény 9. §-sa s a kiv. ausztriai nemzeti bank alapszabályainak 12. §-sa szerint, ezen intézetnél még csak egyelőre meghagyatott fölhatalmazás, 1 fto s 5 fto s a. ért. jegyeknek forgalomban tartása iránt, ezen törvény közzétételének napjával fölfüggesztetik, s az ezen kategóriákbeli bankjegyek az államigazgatóság terhére vétetnek át. Ennek következtében ezen törvény közzétételének napjától kezdve, ezen 1 fto s 5 fto s ért. jegyek elvesztik bankjegyi minőségüket. A kiv. ausztriai nemzeti bank fölmentetik azon kötelezettség alól, hogy azokat beváltása, azokat továbbra is mint a nemzeti bank adósságát könyveibe vezesse, s a bankjegy forgalom nyilvános kimutatásaiba bevonja. Ellenben ezen 1 fto s 5 fto s bankjegyek a jelen törvénynél fogva államjegyeknek nyilváníttatnak, az állam által eszközölendő bevonatásukig az állam terhére tartatnak forgalomban, minden országfejedelmi pénztár s hivatal által minden oly fizetéseknel, melyeket nem kell külön törvényes határozatok következtében pengőpénzben teljesíteni, fizetésül névértékükben elfogadtatnak, s az államnak minden oly fizetésénél is, melyeknél a pengőpénzbeni fizetés határozottan ki nem szabott, fizetésül névértékben adatnak. Hasonlóképp a jelen törvénynél fogva, azonban az 1856. febr. 7-ről kelt császári rendeletben (bir. törv. I. 21. sz.), s az 1858. ápril 27-ről kelt nyiltparancsom (bir. törv. I. 63. sz.) foglalt határozatok csorbitása nélkül, mindenki kivétel nélkül köteles, ezen 1 fto s 5 fto s jegyeket a teljes névérték szerint fizetésül elfogadni.

II. Az 1 fto s 5 fto s jegyek az államadósság ellen-örzése végett bizottmányi fölügyelete alá helyeztetnek; az köteles ezen értékjegyek forgalmi mennyiségét az átvétel napján pontosan ki-puhatolni, s havonként kimutatást tenni közzé azok az időszereinti forgalmáról, minek 150 millió ausztr. ért. frtnyi ösletet nem szabad túlbaladnia.

III. A kiváltságos ausztriai nemzeti bank ezen törvénynél fogva köteleztetik, az egyenértékű, az 1 fto s 5 fto s jegyek beváltása iránt, az állam által elvállalt kötelezettségért, az 1 fto s 5 fto s jegyeknek az államadósság ellen-örzése végett bizottmány közreműködése mellett ki-puhatott forgalmi mennyisége egész összegeig, az államnak tüstént magasb ösletű bankjegyekben fizetni le.

IV. Az 1 fto s 5 fto s államjegyek beváltásának időpontja s módja külön törvény által fog meghatározatni. Pénzügyminiszterem bizatik meg ezen törvény végrehajtásával. Bécs, 1866. május 5.

Ferencz József s. k.

Belcredi s. k.

Larisch s. k.

Legfelsőbb rendeletre:

Lovag Meyer Bernát s. k.

K ü l f ö l d.

Florenz, május 4. Egy berlini sürgöny jelenti, hogy Poroszország 150 ezer ember mozgósítását rendelé el. N a p o l e o n hg tegnap ide érkezett. Az „Opinione” szerint La M a r m o r a tábornok tegnap a kamra bizottmányi ülésében kijelenté, hogy ő háboru esetében minden nemzeti erő t fegyverbe fog szolítani.

A „France”-nak írják Genuából, hogy az ottani kikötőből a mult hétfőn éjszaka Florenzbe jött parancsra a következő hadi hajók kiindultak: Carlo Alberto fregatte, 50 ágyus; Re Galantuomo sorhajó, 80 ágyus; Maria Pia vértess fregatte, 28 ágyus; Duca di Genova 50 ágyus fregatte; Maria Adelaide 50 ágyus fregatte; Euridice 24, Zeffiro 14 bringantin; Montebello 3, és 22 corvette. Merre mennek? — nem lehet tudni.

Florenz, május 5. Bebizonyul, hogy Ausztria késznek nyilatkozott a velencei hadsereget teljes békelábra állítani, ha Olaszország nem szándékozik támadást intézni. Olaszország erre ismételte, hogy készülődései tisztán védelmi jellegűek, s a háborut nem fogja kezdeményezni.

Florenz, május 6. Egy rendelet 50 zászlóalj nemzetőrség mozgósítását hadi szolgálatra rendeli el, 3 havi időtartamra, május 20-tól kezdve.

Berlin, május 5. Ma reggel elrendeltetett a második, harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és a testőr hadtest hadi lábra állítása. Az egész hadsereg lovassági ezredeinek lólétszáma szaporíttatik, a tüzérség pedig mozgósíttatik.

Berlin, május 5. A „Nordd. Allg. Ztg” írja: Az ország a legnagyobb elégtelenséggel fogadandja azon hirt, hogy a porosz kormány, a mindinkább fenyegetőbbé váló osztrák fegyverkezések következtében végre indítatva érze magát, teljes mérvű ellenfegyverkezéseket elrendelni.

A hiv. „Staatsanzeiger” írja: A had- és belügyminiszter egy május 4-ki leirata elrendeli: Miután a május 3-ki királyi rendelet nyomán a hadesapátok hadilábra állítása meghagyatott, a május 29-ki utasítás, elbocsátási engedélyek s külföldre szóló utlevelek meg nem adását illetőleg, az egész birodalom területére alkalmazandó.

Ideérkezett hírek szerint, Oroszország az angol kormánytól Párisban bizalmasan megpendített congressusi eszméhez beleegyezést adta. Franciaország ez ügyben nyilatkozatát a többi hatalmak válaszaitól tette függővé.

Páris, május 4. Ismét congressusról beszélnek a fennforgó differentiak kiegyenlítésére; Anglia állítólag beleegyezik a tervbe; több lap felszólal a congressus érdekében.

Páris, május 5. Thiers a császárhoz hivatott, s azzal hosszas párbeszédje volt.

Páris, május 7. A császár válasza az auxerre polgármesterhez a következő tételt tartalmazza: „Hálámat kell lerónom a yonney departement irányában, mely 1848-ban az első egyike volt, mely reám szavazott. Rám szavazott, mert, miként a francia nemzet többsége, tudta, hogy érdeke az enyémeik is, hogy miként ő k az 1815-ki szerződéseket gyűlöltém, melyeket mai külpolitikánk egyedüli alapjává akarnak tenni.” A császár köszöni az irányában nyilvánított érzuletet s megjegyzi: Köztetek üdőbbnek érzem magamat, mert csak egy munkás vidéki városban találom föl a valódi francia népet.

London, május 4. Mazatlanál egy 1100 főből álló francia csapat teljesen megveretett, 800 ember elesett vagy sebesült, a többi szétugrasztatott, 400 császári katona indult Mazatlan felszabadítására, minek kivihetőségét azonban kétségbevonják.

London, május 4. Az alsóház mai ülésében Griffith a sulyos külhelyzetre utalja a ház figyelmét, s reményét nyilvánítja, hogy egy porosz-olasz szövetségről folyó hírek alaptalanok, s mi sem fog történni az Angol- és Franciaország közötti béke megzavarására. White reményli, hogy Angolország a többi hatalmakkal lehetőleg a béke fenntartását mozdítja elő. — A miniszterium egy tagja sem bír válaszolni.

Frankfurt, május 5. A mai szövetségi gyűlésben Szászország előterjeszti a Poroszországgal folytatott jegyzékváltást. Az előterjesztett okmányokból kitűnik, hogy Poroszország a körülményekhez képest fenyegető intézkedésekhez szándékozik folyamodni; Szászország pedig csak azért fegyverkezett, hogy esetleg készen legyen, szövetségi kötelezettségének elégét tenni. Szászország tehát kívánja, hogy hadi készüléteinek ez értelemben tovább folytatására a szövetség által hatalmaztassék fel és indítványozza, hogy a porosz kormány haladéktalanul kerestessék meg, hogy a szövetségi akta 11-ik cikkének épségben tartására nézve megnyugtató nyilatkozatot adjon. Poroszország kijelenti, hogy a szövetségi akta 11. cikke a jelen esetre nem alkalmazható, miután Poroszország eddigi készülétei tisztán védelmi természetűek. Ausztria hangsúlyozza annak szükségességét, hogy Poroszország a szövetségi akta 11. cikkének épségben tartására nézve minden kértelelműséget kizáró nyilatkozatot adjon, a mint ezt Ausztria a m. hó 21-diki gyűlésben a maga részéről tette. A szavazás szerdán fog végbe menni.

Bukarest, május 3. A összes itt székelő consulok a Párisban tegnap tartott dunafejedelemségi conferentia által behozott határozatról távirati uton értesítettettek, hogy a fejedelemségeknek fejedelmők választása és ügyeik további rendezése tökéletesen szabadon hagyatik, a meddig az illető rendelkezések által a szerződések meg nem fognak szétlenni. E szerint a két ország mind-össze választ magának fejedelmet, kinek bennszülőitnek kell lennie. A consulok egyszersmind utasítást kaptak, hogy a conferentia e határozatát tegyék közzé az itteni

pokban, hogy a lakosság idején értesítsék a dunafelcséi konferenciáról.

Bukarest, május 5. A románok szép ábrándjának egy kifejezést illetőleg, vége. Az itt székelő külhatalmak képviselői ma a miniszterelnöknek egy egyhangú jegyzéket adtak át, mely vonatkozva a párisi értekezlet egyhangú határozatára, kívánja, hogy a kamara az uniokérdésben végleges határozatot hozzon, s egy benns zülöttet fejezelmél választson.

A montenegrói és bosniai határszélekről jövő hírek igen ingerültnék festik az ottani lakosság hangulatát; tudósítók szerint nem szenved kétséget, hogy idegen agensek izgatnak, hogy Ausztriának Porosz- és Oroszországgal viselő háboru esetében a török tartományokban is nyugtalanságok törjenek ki, s ekkép a keleti kérdés ismét szönyegre hozassék. — A montenegrói herceg panaszkodik török erők építése és felfegyverzése ellen a határok körül. — Allítják azt is, hogy a török birodalom déli részeiből folyton érkeznek csapatok Herzegovinába és Bosniába. A török-szerb határok melletti két elszáncolt táboron kívül még egy harmadik fog felállítani Jenibazart mellett, mely a Szerbiát Montenegrotól elválasztó szoroson van. — Hiteleseknek mondott hírek szerint Oroszország és Persia véd- és dacszöveget léptek, hogy háboru esetében Törökország rovására gyarapodhassanak.

Utolsó pósta.

Pest, május 7. Majláth György ma reggel ide érkezett s több napot itt töltend.

Uj-York, ápril 26. Seward államtitkár meghagyta az amerikai bécsi követnek, hogy tiltakozzék az osztrák önkényteseknek Mexikóba szállítása ellen. Ha a háboru a mexikói köztársaság ellen tovább tart, Amerika nem maradhat semleges.

Frankfurt, május 7. A „Presse“ szerint, Bajorország, indittatva Szászország szövetségi javaslatától, a porosz kormánytól sürgős magyarázatot kért Szászország fenyegetett helyzetére nézve. Poroszország biztosítá, addig Szászországba be nem nyomulni, míg azt Ausztria nem teszi.

Vegyes tudósítások.

* Az aradi iparosok tisztelettel fölkérnek, folyó hó 10-én, csütörtökön, délelőtt 9 órakor a városház terében tartandó általános tanácskozmányra minél nagyobb számmal megjelenni. Tárgy: a pesti iparosok fölhívására az ipar előmozdítása érdekében adandó válasz, s illetőleg előterjesztés megállapítása.

Arad, május 5. 1866.

Szvatek Istán,
biz. elnök.

* A magyar költő-herceg, Vörösmarty Mihály szobrának mult vasárnap Sz. Fehérvárt végbement leplezésének lélekemelő ünnepélyéről, jövő számunkban e lap szerkesztőjétől, ki e célra odautazott, részletes közleményt hozandunk; addig is az egészről csak azon táviratot közöljük, hogy az ünnepély az előleges program szerint kedvező idő s körülbelül 5000 meghívott vendég részvétele mellett folyt le. Londonból, Budáról és Kassáról üdvözlő távsürgönyök érkeztek. A diszebed alatt számos házafias felköszöntés mondatott.

* Az aradi kaszinó-egylet mult vasárnap közgyűlésében Török Gábor elnök ur örömmel értesíté a jelenvöltoakat, hogy a tagsági 3 év elteltével, most ujonnan oly számosan iratták be magukat tagokul, hogy az egylet további fennállása biztosítottnak tekinthető. Az egylet alapszabályainak szükségelt módosításáról a május 27-én tartandó gyűlés fog határozni. A máramarosi, családok és erdélyi inségesek gyámolítására az egylet pénztárából 50 forint határozatott, mely aláírások utján remélhetőleg tetemesen szaporitva, három részre fog osztatni, s a nevezett helyekre elküldetni. Végre, a dalárda fölhívására, a kaszinó kebeléből két tag, Ormó Sándor és Szarka János urak küldetnek ki, hogy az ünnepélyt rendező bizottmány munkálataiban részt vegyenek.

(Beküldetett.) A torokgyikban szenvedő gyermekek szülei nézve talán nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy közkezdességű jeles városi főorvosunk, Darányi János e tekintetben is kitűnő szolgálatokat tesz. Legközelebb, Lnsztig aradi lakos s az erdélyi gyorskocsi vezetőjének 9 éves fiát és 13 éves leányát az eddig csaknem orvosolhatatlannak hitt „angvinából“, az első légeső alkalmazás, a másikat pokolok használás által teljesen megmentette, s az életnek visszaadta.

* (Beküldetett.) A torna-iskola föllállításával megbízott küldöttség azon czélszerű intézkedést tette, hogy a nemrendes, vagyis kültanonczok, Bettelheim testvérek szivességéből, könyvkereskedésükben is beirathatják magukat, s hogy a kereskedői gyakorlatok, valamint más nagyobb koraok, kiknek foglalkozása megjelenésüket a rendes órákban tartott előadásokban meg nem engedi, reggeli fél 5-től 6-ig külön oktatásban részesítsenek.

† Báró Mandorff, született Hendrey Anna maga, egy egyetlen fia Geiza, nemkülönbén ipja báró Mandorff Antal, édes atyja Hendrey Ferencz s édes anyja Biró Éva, valamint egyéb számos rokonai nevében is mélyen megszorodott szívvél jelenti szeretett férje, illetőleg édes atyja, fia és vőjök báró Mandorff Károlynak f. hó 6-án délelőtti 11 órakor életének 33-ik évében, tüdővészben történt gyászoz kimulását. Hideg tetemei f. hó 8-án délutáni 3 órakor fognak a Bonczesdi családi sirboltba örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent mise áldozat pedig Butyiban f. hó 9-én reggeli 10 órakor a r. kath. szentegyházban megtartatni. Béke és áldás poraira! Kelt Aradon, 1866. május 7-én.

* Folyó évi május 29-kén tartott díjlövészet eredménye:

	Szeg	4-es	3-as.
Richter Ernő	1	—	12
Kosztka Agoston	—	3	5
Kövé Gábor	—	1	8
Szentpétery Antal	—	1	5
Vas Mátyás	—	1	3
Wildenauer János	—	—	8
Náray Imre	—	—	5
Priegl György	—	—	5
Sanka Lajos	—	—	3
Kerner Ferencz	—	—	3
Brüll Lipót	—	—	3
Blau Bernát	—	—	2
Deutsch Márton	—	—	2
Horváth Alajos	—	—	1
Dományi János	—	—	1
Schveffer Ednard	—	—	1

Összesen 1 6 67
azonkívül 106 kettős, 133 egyes. Összesen 313 mozsár.

* Mint Győr vidékéről írják, ott a vetéseket kaszálni kell, mert semmi hasznukat sem lehetne venni, oly annyira gazdagok; a lóhere-kaszálást is el kellett kezdeni.

* Majláth udv. kancellár mult vasárnap Pestre volt érkezendő; de azt nem tudták, vajon ott fog-e időzni, s mint mondják Deák Ferenczcel értekezni, vagy pedig baranyai birtokára folytatja-e útját.

* Ő Felsége f. é. ápril 22-én kelt legf. határozatával Fischer Mórnak, a herendi porcellángyár birtokosának, mind az állam, mind a hon körül szerzett kitűnő érdemeinek elismeréséül, díjmentesen magyar nemességet adományozni méltóztatott.

* A nagyváradi-kolozsvár-brassói vasutvonalnak a közlekedési tervek között első sorban leendő kiépítése egy a mult napokban tartott miniszteri tanácsban egyhangulag el lett fogadva. — A „Korunk“-ban pedig olvassuk: Az arad-fehervári vonalon a napokban a munkálatok ismét megkezdettek, a földmunka készen lévén, indóházak és egyéb épületekhez készülnek, az anyagok beszerzése már megkezdett.

* N.-Szebenben, írja a „Korunk“ nem a legrozsásabb hangulat uralkodik a politikát illetőleg eddig tónadó körökben. Ugy látszik, hogy ezen urak is kezdik észrevenni, hogy e földön minden mulandó, s változásnak van kitéve. A lehangoltságot a mellett, hogy a szász egyetem fölrata legfelsőbb helyről visszautasított, leginkább az okozta, hogy ugyan e helyről meghagyás nyomán az universitás a főkörmányszék által azon megjelgyzéssel utasított rendre, miként államjogi kérdésekben nem bir representálhatási joggal. Ugyancsak szebeni hírek után hozzátehetjük a fennebbiekhöz, hogy N.-Szeben követe Rannicher elutazott ugyan Pestre, de két nap mulva onnan Olaszországba rándult szórakozás végett; továbbá Friedenfels Jenő az erd. kir. korlátnokság első tanácsosa egy évi szabadságot kapott, holott ő maga nem kérte azt.

Meghívás.

Az aradi sz. háromság-társulat választmány tagjai f. év május 9-én d. u. 4 órakor a t. minorita atyák kolostorában tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Kelt Aradon, május 7. 1866.

Klingenpöck Péter, Sujánszky Eustach,
elnök. helyettes pleb.

F. é. május 9-én a „Fehér kereszt“ terében
tartandó dalestély

MŰSOROZATA:

1. „Dalárok dalra föl...“ induló Kunert Ede karigazgatótól.
2. „A vándor.“ Kardal Mendelsohn Bartholditól, szövegét fordította Jankó József.
3. „Kitárom reszkető karom...“ Népdal.
4. „Reggelenkint...“ Kardal Storch A-tól.
5. „Kulipintyó.“ Népdal.
6. „A művészekhez.“ Nagy kardal magánrészekkel s zenekísérettel, Mendelsohn Bartholditól.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1866. május 8-án.

5% Metalliques	54.25	Hitelintézet	119.30
Nemzeti kölcsön	57.70	Váltó Londonra	128.—
1860. évi kölcsön	66.—	Ezüst	127.—
Bankrészevény	648.—	Arany	6.14

Felelős szerkesztő: Környei János.

H I R D E T É S E K.

A PESTI BIZTOSÍTÓ INTÉZET

tisztelettel fölhívja a t. cz. gazdaközönséget

mezei természetményeinek jégkár elleni biztosítására.

A díjtételekben ez idényre eszközölt rendkívüli leszállítás, és e fölött a jégbiztosításoknak váltók mellett való megköthetése által is nyújtott előny — reméltetik az alóliit főügynökséggel, miszerint nagy keresettségnek fog örvideni az általa képviselt intézet, mely már a mult évben is

szokatlanul gyorsan és minden levonás nélkül eszközölt

kárterítés által

oly előnyösen kitüntette magát, amennyire eddigelé még egy biztosító társaság sem.

Közelebbi értesítések adására s a biztosítási földmányok átvételére készséggel ajánlja az alóliit képviselőt mind magát, mind pedig a minden jelentékenyebb helyen székelő alügynökségeket.

A pesti biztosító intézet

aradi főügynöksége:

WALLFISCH CH. és FLAL.

A szab.
Riunione Adriatica di Sicurtá

42 millió o. é. forint
BIZTOSÍTÁSI TÖKÉVEL
biztosítást vállal

JÉGKÁROK

ELLEN
tetemes díjleszállítással

a jelen évi időnyre, s pedig **repcze**, mindennemű **mezei termés**, valamint **szőlő** és **dohányra** kezesség mellett azonnali

teljes kárpótlással

Aradon, a főgynökség:

ifj. Steinitzer József.

297-4.6

Hirdetmény.

Békés városa, mint tulajdonos részéről közhírre tétetik, miként a községi téglaszáritó s cserépgyár, összesen 60° hosszú, deszkával fedett épülettel, egy cserép és téglalegető 6 szelelő lukra, cserép földel, mely mintegy 100,000 téglát s cserépet éget egy alkalomra, minden a gyárhoz tartozó műszerekkel, 54 hold 1100 öles hold majorsági földdel, több évekre haszonbérbe adandó.

Hogy mily kelendőségre számíthat vállalkozó, tájékozásul fel-
említetik, miként Békés városa 22,000 lelket számlál. Bővebb értesítést nyerhet vállalkozó akár személyesen, akár pedig posta útján Békés város jegyzői hivatalánál legfőkébb e folyó májushó 31-ig.

A képviselői gyűlés megbízásából

Kovács Lajos,
jegyző.

Dr. Chorin Ferencz

ügyvéd irodája főter 8. szám, Ackermann-féle ház, a kaszinó épülete mellett.

Hirdetmény.

Alólirott tisztelettel jelenti a nagyérdemű t. cz. kö-
zönségnek, hogy a marosparton, a nagy hidutezán kívül, balra egy

TÜZIFA-RAKHELYET

állított, s igyekezete mindenkor oda leend irányozva, miszerint ki-
tűnő minőségű faanyagok, jutányos árak és szilárd szolgálat
által a t. vevők meglegedését kiérdemelhesse.

Számos látogatásért esd

Weiler Alajos.

Csak 1 frt 50 kr.

egy negyed sorsjegynek, 3 ft egy fél sorsjegynek, 6 ft. egy egész sors-
jegynek (nem igérvénynek) az ára, melylyel mindenki részt vehet a f. év május
24. és 25-én kezdődő, az állam által alapított és biztosított

FRANKFURTI PÉNZKISORSOLÁS

huzásában, melyben 200,000, 100,000, 50,000, 30,000, 25,000,
20,000, 15,000, 12,000, 10,000 stb. forintok hat hónap alatt mulhatlanul
nyerhetnek. A nyeremények a huzás után 14 napra ezüst tallérokban fizettetnek
ki, míg a betételek ausztriai bankjegyekben küldhetők be. Valamint a részvevők
által csalt nyeremények, egy a szabadjegyek külön megkeresés nélkül az ille-
tőknél elküldetnek s a hivatalos tervek és listák is ingyen adatnak nekik. E
sorsjegyek vételét végett a t. cz. közönség egyenesen alulírt bankházhoz szíves-
kedjék fordulni.

A. GRÜNEBAUM,
Schäfergasse, 11. nächst der Zeil
in Frankfurt a/M.

N. B. Ha a fönneírt, hat hónap alatt történő huzás alatt valamely rész-
vevő nem nyer, akkor szabad tetszése szerint, a játéktér értelmében vagy egy
szabad jegyet nyer, vagy visszakapja befizetett betétét.

Biztosítási felhívás.

A PESTI BIZTOSÍTÓ INTÉZET

b.-csabai ügynöksége tisztelettel tudatja, hogy elfogad
mindennemű földterményekre jég elleni biztosítást le-
hető legolegjobb feltételek mellett.

B.-Csabán április hóban 1866.

SCHWARTZ SOMA.

Bekövetkezett családi viszonyok arra kényszerítenek min-
ket, hogy a helybeli piacon évek óta fennálló

vászon és fehérnemű kereskedésünket

megszüntessük: ennek folytán mai naptól kezdve jól válogatott
raktárunkban, mely e nemű minden cikkeivel gazdagon el van
látva, teljes végeladást nyitunk

gyári árakon alul;

miről szíves figyelembe vétel végett s magunkat ajánlva a t. cz.
közönséget tudósítjuk.

Mély tisztelettel

Soltz testvérek.

A bolthelyiség augusztus 1-től bérbeadandó.

Házassági hirdetés.

Egy 30 év körüli — a közeposztályhoz tartozó — egyén, ki mint-
egy 6-7 ezer o. é. ft szabad rendelkezése alatti vagyonnal bír, —
egy a kora, vagyoni és egyéb állásához arányosítható körülményű,
tisztességes családbeli hajadonnal összekelni kíván, jelen nyilatkoza-
tát pedig rokoni összeköttetés s a vidékeni ismeretség hiányában
teszi. Midőn e tekintetben legkomolyabb titoktartást ígér és követel,
egyszersmind bérmentes levelek — a fénykép mellékletével — „A. B.
betűk alatt poste restante H.-M.-Vásárhelyen“ intéztetni kéretnek.

Avisu.

Stimati Domni proprietari de
vii din promontoriulu Paulisii —
sentu cu toata onore la scauna pro-
montoriale care in 22-e Maiu
a. c. ante amezi dela 9 oare in Paul-
isii la casa comunala seva tinié,
invitati.

Paulisii in 7-e Maiu 1866.

Prin Capitaneatu pro-
montoriale.

Meghívás.

A paulisi hegyaljai t. cz. szálló-
birtokos urak f. é. május 22-én
déllelőtti 9 órakor Paulis község-
házánál tartandó hegyiszékre ezen-
nel egész tisztelettel meghívataknak.

Paulisii, 1866 ik é. május 7.

Hegykapitányság által.

Árverési hirdetés.

Aradmegye tekintetes árvászekének
1865. évi 6500. sz. végzése folytán köz-
hírre tétetik, miszerint néhai Matyi Hálós
Floarea Cs. simándi lakosnó után maradt
Cs. simándi 118. sz. hagyaték háza a hozzá
tartozó 1/4 külállományi földdel együtt,
mennyiben a m. é. júniushó 18-án másod-
ízben tartott árverés alkalmával a 370 frt
becsár meg nem adatott, folyó évi május
hó 25-én d. e. 10 órakor Cs.-Simánd köz-
ségházánál harmadízben bíróság el fog
adatni.

Az árverési feltételek alólirottál meg-
tekinthetők.

Simándon, 1866. évi március 30-án.

Serbán Mihály,
kik. végrehajtó.

Árverési hirdetés.

Közhírre tétetik, hogy a k. k. urada-
lom részére Harsányi Sándor és neje oros-
házi lakosoktól 1865. évi augusztus 23-án
bíróilag lefoglalt ingóságok u. m. lovak,
kocsi, szarvasmarha, gazdasági szerelvé-
nyek és egyéb ingóságok folyó évi május
24. s következő napokban földvári pusztán
a helyszínen megtartandó bírói árverés út-
ján készpénz fizetés mellett el fognak
adatni.

Batonyán, május 6-án 1866.

Petrovics György,
szolgabíró.

110,000 tallér

ezüstpénz
mint legnagyobb nyeremény!
A már májushó 24-én és 25-én kez-
dő huzásához
az itteni magas kormány által
biztosított
LEGJABB NAGY
jutalmi kisorsolásnak
egy eredeti
állam rész-sorsjegy

ára csak 3 ft o. é. bankjegyekben.

Az egész alapítke 5 hónap alatt nye-
reményhuzások által fizettetik vissza.
Mindenn számnak kivétel nélkül ki-
 kell huzatnia.

14,000 nyeremény között vannak
következő főnyeremények: 110,000,
85,000, 80,000, 70,000, 65,000,
60,000, 50,000, 30,000, 25,000,
20,000, 15,000 tallér stb. me-
lyeknek mulhatlanul nyerneiük kell.

Megrendelések az összeg melléke-
lése mellett azonnal gyorsan teljesítet-
nek s a terv egy példány ingyen ada-
tik hozzá. Huz s után minden részvevő
a hivatalos jegyzéket s a nyereményt
készpénzben azonnal megkapja.

Mintán előreláthatólag nagy mér-
tekmén fognak történni megrendelések,
azért a közönség kéri, hogy mi-
előbb forduljon közvetlenül alulírt
házhoz

L. Steindecker-Schlesinger

Bank- & Wechsel-Geschäft
in Frankfurt am Main.

Árlejtési hirdetés.

Májushó 14-én reggeli 10 órakor az
alólirott hivatalnál árlejtés fog tartatni, az
Uj-Arad melletti árteri hid kiigazítására
szükséges, melynek munkájára 104 ft 25 kr.
a fának levágása és a csálai
erdőből való fuvarozására 225 ft 51 kr.

Összesen 329 ft 76 kr.

van engedményezve.

A bánatpénz az elvállalt összegnek
10% határozott.

Az iratok e hivatalnál megtekin-
thetők.

Kelt Aradon 1866. év májushó 6-án.

Az államérnöki hivatal.

Árverési hirdetés.

Aradmegye t. törvényszékének 1865.
évi 5857. sz. a. kelt végzése folytán köz-
hírre tétetik, miszerint 6-f.-varsándi köz-
gyám részére, Dehelyán Lup keréki lakos-
tól bíróilag lefoglalt Kerek községbeli 220.
tjk. számu 410 ftra o. é. becsült beltelkes
háza és ahhoz tartozó 1/4 külállományi
földje 7 frt 87 kr. tőke s törv. járuléka
iránti kielégítése tekintetéből f. évi má-
jushó 22. és szűkség esetében f. évi jú-
niushó 22-ik napjainak d. e. 11 órája
Kerek községházánál tartandó nyilvános
árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek alólirottál meg-
tekinthetők.

Simándon 1866. ápril 20-án.

Serbán Mihály,
kik. végrehajtó